

Mevrouw [REDACTED]
p/a de grime

Uw brief van: 11 februari en 3 maart 2020
Uw kenmerk: -
Bijlage(n): -

Ons kenmerk: 152127
Contact: [REDACTED]
Doorkiesnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Datum:

17 MRT 2020

Betreft: Beantwoording schriftelijke vragen (RvO, artikel 40) [REDACTED] overgang van zaken en Verordening Algemene Begraafplaatsen Ridderkerk en vervolg schriftelijke vragen (RvO, artikel 40) [REDACTED] inzake vroegtijdig verwijderen van grafmonumenten voor einde contractdatum

Wij vinden het belangrijk dat de dienstverlening op het gebied van begraven met grote zorgvuldigheid wordt uitgevoerd. We zijn ons intussen ook bewust van de onrust die rond de begraafplaatsen is ontstaan door berichtgeving in de krant en op sociale media. Daarom benadrukken we dat - anders dan sommige berichtgeving wil suggereren - op de begraafplaats volgens de door de gemeenteraad vastgestelde verordening is en wordt gewerkt.

Op 11 februari 2020 heeft u, [REDACTED] ons een brief gestuurd met vragen over de gang van zaken op de begraafplaatsen en Verordening Algemene Begraafplaatsen Ridderkerk.
Op 3 maart heeft u, [REDACTED] ons een brief gestuurd met vragen over vroegtijdig verwijderen van grafmonumenten voor einde contractdatum.
In uw brief van 11 februari stelt u diverse vragen waarop wij u hieronder puntsgewijs antwoord geven. Vervolgens geven wij u antwoord op de in uw brief van 3 maart gestelde vragen.

Brief 11 februari 2020

Vraag: De plaatselijke verordening geldt voor de begraafplaatsen Vredenhof en Rusthof. In de brief van de burgemeester van 31 januari wordt aangegeven dat er andere regels gelden voor het verwijderen van grafmonumenten dan voor het ruimen van graven. Kunt u de stappen en afwegingen in beide processen duidelijk aangeven?

Antwoord: Graven mogen pas geruimd worden wanneer de wettelijke grafrust van 10 jaar is verstreken (artikel 31.1 Wet op de lijkbezorging [Wlb]).

Het verwijderen van grafbedekking van graven (gedenkteken, beplanting en dergelijke) kan na het verlopen van de termijn van 20 jaar voor algemene graven (artikel 24 Verordening Algemene Begraafplaatsen Ridderkerk).

Bij particuliere graven kan de grafbedekking verwijderd worden wanneer de termijn is verstreken, of wanneer er na overlijden van de rechthebbende geen nieuwe rechthebbende is aangewezen, of wanneer

de rechthebbende afstand heeft gedaan van het graf (artikel 23 Verordening Alg. Begraafplaatsen) of wanneer de grafbedekking slecht wordt onderhouden (artikel 25 Verordening Alg. Begraafplaatsen).

Vraag: Wilt u daarbij ook urnen betrekken.

Antwoord: Voor urnen geldt geen grafrustperiode.

Vraag: Wilt u daarbij ook aangeven of er verschillen zijn tussen de regels ten aanzien van het verwijderen van grafstenen en andere herdenkingsmaterialen bij algemene, particuliere, kinder- en foetusgraven en graven voor onbepaalde tijd?

Antwoord: Bij algemene graven kan het gedenkteken worden verwijderd en het graf worden geruimd wanneer de termijn van 20 jaar verstreken is (artikel 28.1 Verordening alg. begraafplaatsen). Echter in de praktijk gebeurt dit pas wanneer een geheel vak geruimd kan worden. Het voornemen tot ruimen wordt minimaal een jaar voor het daadwerkelijk ruimen gepubliceerd (artikel 27a Wlb). Publicatie vindt plaats in de Blauwkai en op de website, op de algemene informatieborden op de begraafplaats en op grote publicatieborden nabij de te ruimen graven (na een besluit hierover door het college van B&W). Belanghebbenden kunnen kenbaar maken wanneer zij het gedenkteken willen behouden.

Voor particuliere graven: zie hierboven bij beantwoording van de eerste vraag.

Oude particuliere graven voor onbepaalde tijd (uitgegeven tot augustus 1978) blijven onaangeroerd, de grafbedekking wordt niet verwijderd en het graf wordt niet geruimd, ongeacht of er een rechthebbende bekend is. Deze graven zijn voorzien van een wit bordje met de vraag contact op te nemen om nabestaanden alsnog de gelegenheid te geven het graf op naam te stellen.

Voor onbepaalde tijd graven, uitgegeven na 2011, waarvoor ook het onderhoud van het graf is afgekocht, blijft het graf "eeuwig" onaangeroerd. De grafbedekking wordt niet verwijderd en het graf wordt niet geruimd.

Voor alle andere particuliere graven (kinder- en foetusgraven en urnenplaatsen) gelden artikelen 23 t/m 25 uit de Verordening alg. begraafplaatsen zoals genoemd in de beantwoording van de eerste vraag.

Vraag: Er wordt door betrokkenen gesproken over het markeren van graven met witte bordjes, houten stokjes, gele stippen. Kunt u aangeven op welke wijze op de begraafplaats wordt gecommuniceerd bij welke graven de situatie zal worden gewijzigd en op welke termijn?

Antwoord: Witte bordjes staan bij oude graven voor onbepaalde tijd (uitgegeven tot aug. 1978) waarvan geen rechthebbende is geregistreerd of de gegevens onvolledig zijn én bij graven waarvoor het gewenst is dat contact wordt opgenomen. Op deze bordjes staat de tekst "*Wil de rechthebbende- belangstellende van dit graf zo spoedig mogelijk contact opnemen met de gemeente Ridderkerk (telefoonnummer 0180-451248)*". Er is in het verleden regelmatig een artikel in de Blauwkai verschenen waarin dit bordje wordt genoemd en mensen worden opgeroepen zich te melden.

Paaltjes (blank hout of zwart kunststof) staan bij graven die aan de gemeente zijn vervallen, waarvan de grafbedekking is verwijderd, de grafrust is verstreken en opnieuw uitgegeven kunnen worden. Het gebruik van deze paaltjes is alleen bekend bij uitvaartondernemers. Deze zoeken vaak, met nabestaanden die prijs stellen op een speciale locatie, een graf uit in overleg met de medewerkers van de begraafplaats. Paaltjes (blank hout of zwart kunststof) staan ook bij nieuwe grafplaatsen om de onderlinge afstand te bepalen.

Gele stippen hebben gestaan op gedenktekens die zijn verwijderd omdat de graven aan de gemeente zijn vervallen. Deze gele markeringen waren aangebracht ongeveer een week voor het daadwerkelijk verwijderen van de gedenktekens. Deze stippen waren een markering voor de aannemer belast met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Informatie over de bordjes en paaltjes zal op de informatieborden op begraafplaats Vredenhof geplaatst worden. Over markeringen op te verwijderen grafbedekking zal in de toekomst gecommuniceerd worden op het mededelingenbord op begraafplaats Vredenhof.

Vraag: De verordening stelt dat verwijderde grafmonumenten worden bewaard. Op welke wijze gebeurt dat en voor welke termijn?

Antwoord: Grafmonumenten op graven die aan de gemeente ter vrije beschikking zijn vervallen blijven nog minimaal 12 weken op het graf staan voordat ze worden verwijderd, zodat nabestaanden de gelegenheid wordt geboden het gedenkteken op te halen. Hiervan worden zij schriftelijk op de hoogte gesteld. Gedenktekens worden niet direct verwijderd maar blijven deze periode van 12 weken op het graf staan. Hiermee is direct duidelijk dat het gedenkteken er nog is en worden dubbele werkzaamheden voorkomen.

Vraag: Erven staan er veelal niet bij stil of nemen door emoties de informatie niet op dat zij bij het overlijden van een rechthebbende van een graf, ook als de grafrechten voor 20 jaar of langer zijn betaald, aan moeten geven dit over te nemen.

Kunt u aangeven hoe en hoe vaak dit kenbaar gemaakt wordt bij nabestaanden en binnen hoeveel tijd er moet zijn gereageerd?

Antwoord: Nabestaanden worden twee maal schriftelijk herinnerd om het grafrecht over te laten schrijven. Soms kan er een lange tijd zitten tussen de eerste en tweede aanschrijving. In de tweede aanschrijving wordt verzocht binnen twee weken na dagtekening te reageren. Wanneer reactie uitblijft wordt uiteindelijk een brief gestuurd waarin wordt vermeld dat het graf definitief aan de gemeente is vervallen. In deze brief wordt nogmaals aangegeven dat de grafbedekking nog 12 weken behouden blijft en men kan reageren of deze behouden moet blijven. Het graf blijft dan onaangeroerd. Overigens is het overschrijven van de grafrechten geen verplichting. De verordening schrijft dit dan ook niet voor (artikel 18.2). Regelmatig wordt bewust afstand gedaan.

Vraag: Gemeenten beschikken over de gemeentelijke basisadministratie en over contacten met andere overheden. Welke inspanning verricht de gemeente om in contact te komen met nabestaanden?

Antwoord: Nabestaanden worden twee maal schriftelijk herinnerd.

Vraag: Wat moeten mensen doen die geen kinderen of mensen in de nabijheid hebben om later op te treden als rechthebbende en die hechten aan grafrust inclusief eigen grafmonument gedurende de hele contractperiode?

Antwoord: Sinds ongeveer 2008 zijn alle natuurlijke personen in de begraafplaatsadministratie gekoppeld met het GBA-V. Mensen zonder kinderen hebben in de meeste gevallen iemand die rechthebbende wil worden van het graf. Diegene die de uitvaart van de laatste in het graf begraven persoon aanvraagt/regelt wordt aangeschreven/herinnerd de grafrechten over te schrijven zoals hierboven beschreven.

Vraag: Aanpassen regels

Is het mogelijk om graven niet eerder te ruimen en grafmonumenten niet eerder te verwijderen dan pas na de afgesproken contractduur, ook wanneer de rechthebbende niet bekend is? Zo nee waarom niet? Zo ja bent u voornemens de raad een voorstel te doen om de verordening daarop aan te passen?

Antwoord: Het is mogelijk om de grafbedekking pas te verwijderen en/of het graf pas te ruimen wanneer de termijn van het oorspronkelijk verleende uitsluitend recht verstrijkt maar minimaal totdat de grafrust van 10 jaar is verstreken. Wij doen u binnenkort een voorstel toekomen om de verordening onder andere op dit punt aan te passen.

Vraag: Compensatie

Er zijn verschillende ervaringen met compensatie na het verwijderen van grafmonumenten. Kunt u aangeven of en wat de regels zijn ter compensatie van verwijderde grafmonumenten en ontruiming voordat de contractperiode is verlopen en wie daarover beslist?

Antwoord: Volgens artikel 23.3 van de Verordening alg. begraafplaatsen blijven grafbedekking en andere op het graf aanwezige voorwerpen gedurende 12 weken ter beschikking van de rechthebbende en vervallen aan de gemeente zonder dat deze tot enige vergoeding verplicht is, als het te verwijderen binnen deze tijd niet is afgehaald. Er zijn dus geen regels voor en de gemeente is tot geen enkele compensatie verplicht.

Vraag: Ervaringen

De inwoners die pijnlijke ervaringen hebben rondom het overlijden van hun dierbaren weten niet waar zij hun ervaringen (hadden) kunnen melden.

Een Ombudsfunctie had mede dit hiaat kunnen ondervangen. Deze is nog niet gerealiseerd. Waar kunnen inwoners terecht met hun ervaringen?

Antwoord: De gebruikelijke communicatiemiddelen worden hiervoor gebruikt. Meldingen worden per email, brief of telefonisch ontvangen. Afhankelijk van de melding wordt het bericht overeenkomstig de aanmelding behandeld en/of er vindt mondeling overleg plaats met de melder. Als er klachten zijn dan doen wij dat conform de klachtenprocedure en tot slot kan men terecht bij de ombudsman.

Vraag: Er wordt gesproken over een intensieve periode van verwijderen van grafmonumenten en het ruimen van graven in het eerste semester van 2019. Er wordt gesproken over 120 graven. Kunt u aangeven hoeveel graven in het eerste semester van 2019 zijn geruimd en bij hoeveel graven de grafmonumenten zijn verwijderd?

Antwoord: Er zijn in het eerste semester van 2019 124 gedenktekens verwijderd. Negen particuliere graven zijn geruimd in het eerste semester van 2019. Dit betrof graven waarvan afstand was gedaan door de rechthebbende door de termijn niet meer te willen verlengen.

Suggestie: Communicatie

Wij doen u de suggestie om via de media zoals krant en website inwoners op te roepen hun ervaringen en vragen te melden zodat deze sneller in beeld zijn en met de opgedane ervaringen processen kunnen worden geëvalueerd.

Reactie: Wij onderzoeken de mogelijkheden voor een eigen website voor de begraafplaatsen. Tevens plaatsen we binnenkort een artikel over de begraafplaatsen in de Blauwkai.

Suggestie: Ook doen wij u de suggestie om in de lokale krant en de website het voornemen tot ruiming of verwijdering van grafmonumenten kenbaar te gaan maken.

Reactie: Prima suggestie.

Deel van gemelde ervaringen na de publicatie in de media:

- Een inwoner uit Ridderkerk meldde dat hem is verteld dat het opgraven van zijn dierbare 'niet netjes' mogelijk was waarna hij besloot niet tot herbegraven over te gaan. Later bleek dat opgraven wel netjes kan en dat herbegraven mogelijk zou zijn geweest.

- Een inwonster van Ridderkerk meldde dat de grafsteen van haar moeder al was verwijderd 5 jaar voordat de contractduur van 20 jaar verstreken waren. Toen zij daarover contact opnam met de beheerder werd haar een vervangend houten bord aangeboden. Vanwege de hoog opgelopen emotie en ook opluchting dat alleen de steen was weggehaald en niet de stoffelijke resten haar moeder is dat geaccepteerd.

- Een inwoner van Ridderkerk kreeg te horen dat het graf geruimd was omdat er niet betaald was. Inwoner heeft betaald bij de balie in het gemeentehuis, de begraafplaats heeft dit niet doorgekregen.

- Een inwoner van Ridderkerk die had geconstateerd dat de grafsteen was verwijderd kreeg aangeboden om zelf een vervangende steen te verzorgen en daarna de factuur in te dienen bij de gemeente.

Dank voor deze aan u gemelde ervaringen. Wij nemen er kennis van en men kan te allen tijde contact met ons opnemen.

Brief 3 maart 2020

1) In de beantwoording van de vragen van Leefbaar Ridderkerk stelt u dat er van twee graven grafbedekking is verwijderd voor het einde contractdatum. Inmiddels is er met vier mensen gesproken, waarvan drie al eerder contact hebben gehad met de gemeente;

Vraag: a) Bent u hiervan op de hoogte?

Antwoord: Ja, het gaat over vier graven, waarbij van twee graven afstand is gedaan.

Vraag: b) Waar worden opmerkingen en klachten over de begraafplaatsen verzameld en genoteerd?

Antwoord: De gebruikelijke communicatiemiddelen worden hiervoor gebruikt. Meldingen worden per email, brief of telefonisch ontvangen. Afhankelijk van de melding wordt het bericht overeenkomstig de aanmelding behandeld en/of er vindt mondeling overleg plaats met de melder. Als er klachten zijn dan handelen wij die af conform de klachtenprocedure en tot slot kan men terecht bij de ombudsman.

Vraag: c) Hoeveel casussen zijn er genoteerd in 2017, 2018 en 2019?

Antwoord: Onbekend is welke casussen bedoeld worden.

Vraag: d) Zijn eerder verzonden brieven om te attenderen op het verlopen termijn overzetten rechthebbende aangetekend verzonden?

Antwoord: Nee, deze zijn niet aangetekend verzonden.

Vraag: Zo nee, hoe heeft u kunnen constateren dat de brieven bij de juiste personen zijn bezorgd?
Zoals eerder aangegeven zijn sinds ongeveer 2008 alle natuurlijke personen in de begraafplaatsadministratie gekoppeld met het GBA-V. We moeten er derhalve van uitgaan dat de naam- adresgegevens juist zijn.

2) In verband met het schadeloosstellen van gedupeerden stelt u dat nieuwe grafbedekking geplaatst wordt op kosten van de gemeente.

Vraag: Kunt u toelichten waarom er bij een graf 'slechts' een houten paaltje is neergezet met daarop een kleine plaquette?

Antwoord: Dit geval is ons niet bekend.

3) Bij het verwijderen van grafmonumenten zou er geen sprake zijn van het ruimen van graven,

Vraag: kunt u zich voorstellen dat nabestaanden kunnen gaan twifelen?

Antwoord: Nee, er is geen enkele aanleiding om hieraan te twifelen. Wij handelen overeenkomstig de verordening. De grafurust is en blijft gerespecteerd.

Vraag: a) Kan er worden aangetoond dat de dierbaren nog begraven liggen?

En zo ja; op welke wijze kan worden aangetoond dat de grafurust niet is aangetast?

Antwoord: Nee. In verband met de wettelijke grafurust mag het graf niet worden geopend.

Vraag: b) Wanneer gewenst wordt dat er zekerheid komt dat de dierbaren nog begraven liggen voor welke partij zijn dan de eventuele kosten?

Antwoord: Zoals eerder aangegeven respecteren wij de grafurustperiode.

4) Bij de entree van de begraafplaats staat uitdrukkelijk vermeld dat steenhouwers/leveranciers zich dienen te melden EN dat het niet is toegestaan om tot plaatsing van een grafmonument zonder vergunning over te gaan. In uw beantwoording van de vragen van Leefbaar Ridderkerk stelt u dat de urn op het graf was geplaatst zonder de gemeente hiervan in kennis te stellen. Bent u van mening dat de steenhouwer/leverancier inzake grafbedekking illegaal het grafmonument en de urn heeft geplaatst?

Vraag: Graag uw antwoord toelichten

Antwoord: Wij gaan niet in het openbaar communiceren over een individuele situatie.

5) Artikel 62 lid 3 WoLB; De bijzetting van een asbus in of op een particuliergraf, kan slechts geschieden met toestemming van de rechthebbende op het graf. Op de opdrachtbevestiging van 8 maart 2013 waarbij de grafbedekking geduid staat, staat duidelijk de urn ingetekend.

Op de opdrachtbevestiging staat ook het adres van

Vraag: a) Had men hier uit af kunnen leiden dat de zij overgeschreven had moeten worden als rechthebbende en dat zij nog steeds op het zelfde adres woonachtig was? Waarom wel/niet?

Antwoord: Wij gaan niet in het openbaar communiceren over een individuele situatie.

Vraag: b) Kunt u toelichten waarom na ontvangst van de opdrachtbevestiging voor het grafmonument inclusief de erop geplaatste urn in de gemeentelijke administratie niet is opgetekend dat er door de steenhouwer bij het plaatsen van de totale grafbedekking een urn op de plaat bevestigd is?

Antwoord: Wij gaan niet in het openbaar communiceren over een individuele situatie.

6) De asbus zou in de grond van het graf zijn begraven.

Vraag: Op welke gronden heeft het college het besluit genomen om de asbus in de grond te begraven?

Antwoord: Wij gaan niet in het openbaar communiceren over een individuele situatie.

Vraag: 7) Op welke exacte datum is het in de grond begraven van de asbus in het voorgeschreven openbaar register geadministreerd?

Antwoord: Wij gaan niet in het openbaar communiceren over een individuele situatie.

8) In het regelement Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen staat expliciet vermeld: Nabestaanden kunnen een graf uitzoeken waarvan de grafrechten aan de gemeente zijn vervallen.

Vraag: Betekent dit dat er voor het verstrijken periode van de daadwerkelijke betaalde grafrechten, zo'n graf aan een 'ander' vergeven kan worden? Graag uw antwoord toelichten.

Antwoord: Ja een graf waarvan de grafrechten aan de gemeente zijn vervallen kan worden uitgegeven. Dit is vanzelfsprekend alleen mogelijk wanneer de wettelijke termijn van 10 jaar voor de grafrust is verstreken. Dit kan op grond van de huidige verordening. Wij doen u binnenkort een voorstel toekomen om de verordening zodanig aan te passen dat een graf pas vergeven kan worden aan een ander na het verstrijken van de periode van de daadwerkelijk betaalde grafrechten.

Vraag: 9) Kan iemand begraven of gecremeerd worden zonder dat er een rechthebbende geregistreerd is?

Antwoord: Ja dat kan.

10) April/mei 2019 zijn er 120 grafbedekkingen verwijderd. In totaal zijn er 7838 graven op Vredenhof en zijn er 1.247 grafmonumenten verwijderd.

Vraag: a) Kunt u het aantal aangeven van de graven waarbij de grafrechten zijn vervallen aan de gemeente in 2017, 2018 en 2019 waarbij de periode van wettelijke grafrust nog niet was voltooid?

Antwoord: Dit betreft 4 graven.

Vraag: b) Kunt u voor dezelfde jaren het aantal graven aangeven waar de grafrechten zijn vervallen aan de gemeente voordat de betaalde termijn is verstreken?

Antwoord: Dit betreft 7 graven (waarvan er 4 genoemd zijn bij de beantwoording van vraag 10a).

11) Conform Saisine regel: Een erfgenaam volgt een erflater op in zijn gehele vermogen. Grafrecht behoort tot de nalatenschap.

Vraag: Wordt bij het verlenen van vergunning van begraven direct de beoogde erfgenamen geattendeerd op het in- en/of overschrijven van grafrechten? Waarom wel/niet?

Antwoord: Het verlot tot begraven wordt aangevraagd door de uitvaartverzorger bij de burgerlijke stand in de overlijdensgemeente. Wij hebben geen kennis van de erfgenamen. Na een periode van vier weken nadat de begrafenis heeft plaatsgevonden wordt de opdrachtgever van de betreffende begrafenis aangeschreven om de grafrechten over te laten schrijven.

12) Op de gemeentelijke website staat: Wanneer de rechthebbende zelf overlijdt, kunnen de nabestaanden een verzoek indienen bij de gemeente om een nieuwe rechthebbende te registreren.

Vraag: Hoe worden nabestaanden geïnformeerd dat de consequentie van het niet registreren wijziging rechthebbende het verwijderen van het grafmonument kan inhouden voor de betaaltermijn is verstreken?

Antwoord: Nabestaanden worden aangeschreven om de grafrechten over te laten schrijven. In deze aanschrijving wordt vermeld dat bij een niet tijdige aanvraag van de overboeking het graf aan de

gemeente vervalt. Wanneer geen verzoek wordt ontvangen wordt nogmaals een herinnering gestuurd. Bij het uitblijven van enige reactie wordt een brief gestuurd dat het graf definitief is vervallen aan de gemeente. In deze laatste brief is vermeld dat eventueel op het graf aanwezige voorwerpen door de gemeente worden verwijderd.

13) Tevens staat op de gemeentelijke website: In een particulier graf kunnen ook vier asbussen worden geplaatst en mogen er twee asbussen in een sierurn bovenop het graf geplaatst worden. Ook is het mogelijk om as in het graf te verstrooien.

Vraag: Kunt u de tekst op de site aangeven waaruit inwoners moeten kunnen afleiden dat dit gemeld moet worden bij de gemeente?

Antwoord: Dit is niet uit de tekst af te leiden. Echter er wordt verwezen naar relevante links, waaronder de Verordening Algemene Begraafplaatsen Ridderkerk. In deze verordening is in artikel 6, lid 1 opgenomen dat degene die wil doen begraven, as wil doen bijzetten of as wil doen verstrooien daarvan kennis moet geven aan de beheerder via een aanvraagformulier.

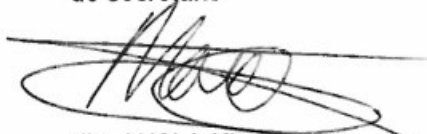
14) Een inwoner van Ridderkerk is recent geïnformeerd dat zij rechthebbende moeten c.q. kunnen worden van een particulier graf voor onbepaalde tijd. Voor de recent overleden ouder is, omdat dit niet bekend was, een particulier graf gekocht. Deze inwoner is nu rechthebbende van twee graven die niet volledig bezet zijn.

Vraag: Kunt u toelichten waarom de gemeente niet heeft geïnformeerd over het bestaan dan het eerste (eeuwig durende) graf?

Antwoord: Wij gaan niet in het openbaar communiceren over een individuele situatie. Het is wel belangrijk dat u weet dat wij altijd in contact proberen te treden met betrokkenen om individuele situaties te verhelderen dan wel op te lossen.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema